

KEMENES ALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.

Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Feloldós szerkesztő:

DINGGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dinggreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzüilletékek.

Karácsony!

Zimankós, téli az idő. Csendes, mozdulatlan a táj. Nincs csalóány, mely énekelne, nincs kis virág, mely nyilladozna, nincs arany kalásztenger, mely rengene, és nincs árnyékos fa, mely bölöngatna. Még sápadt, hervadó lomb sincs már. Lehullott s amig zörögtek, zizegtek a pusztai fák, mind elsodorta a szél. A nap, arany sugarajval ritkán tör keresztül a szürke köd borongó fátyolán. A báránnyelők mögött bujkálva lassan lejjebb-lejjebb esik s mig azok széle halvány biborszinben ragyog, addig ő tüzes fejével a távoli hegyek mögé bukik. A hófedte ormok ezerszeresen verik vissza az utolsó sugarakat. . . A felhők pirja lassan elvész és leszáll sötét árnyával az alkony. A kétes félhomály mind sötét-sötétebbre vail és végre beáll az éj. A csillagok ezrei ellepik a tiszta eget és halvány fényükkel beragyogják a csendes téli éjszakát. . . Most hirtelen csillag támad, bevilágít a sötét éjbe és fényénél felcsendül:

»Dicsőség, mennyben az Istennek.
Békesség, földön az embernek.«

* * *

Régen, — nagyon régen — sötétben, bizonytalanságban tévelygett az emberiség. Az emberek hite kihalt, reménye szétfoszlott s amig rózsás párnákon hentergett a vétek: bukott, egyre akkort a világ, mégis akadtak emberek, akiknek szive a silány időkben is tiszta maradt, akiknek lelke nem esett kétségbe, hanem reménnyel tellett s akiknek szeme áthatott a sötétségen s látta, látta, hogy az ég halványan dereng. Akadtak emberek, akiknek lelkében valóra vált egy sejtés, akik nem feledték

az isteni ígéretet, akik hirdették veszenben, viharban, hogy lesz idő még, amely új lelket ad a vénhedt világnak. Akadtak emberek, akik várták a megváltási fényes ünnepet. És nem hiába várták. Bár addig sok reménylő szív szünt meg dobogni, végre mégis csillag támadt, mely bevilágolt a sötét éjbe. Fényár öntötte el az égboltot s amig végtelen kárpítja megrepedt, ott állt glóriás fővel a »Hosannát« zengő angyalok között a világ teremője — az *Atya* . . . lenn a földön pedig pályába takarva ott feküdt egy istálló jászolában, — körülvéve az őt imádó pásztorokkal, — a világ megváltója — a *Fiu* . . . Az angyali ének pedig felhangzott az éjben:

»Dicsőség mennyben az Istennek.
Békesség földön az embernek.«

* * *

Hideg, téli éjszaka van. Az itt-ott haladó emberek lépésének dobaját elfogja a lágy hó. Úgy tetszik, mintha nesztelenül, némán egy-egy árnyék suhanna tova. Amig mindig több és több lesz a mozgó alakok száma, egyszerűen elkezd kongani a toronyóra. Éjfél van. Megkondulnak a harangok s amint hangjuk búgva rezg tova az éjben, mintha azt búgnák: »Krisztus Jézus született«. . . A templomba pedig száll az ima, zeng a zsolozsma:

»Dicsőség mennyben az Istennek.
Békesség földön az embernek.«

A hívők ezrei áhitattal éneklék, de vajjon hányan értik, hányan érzik, hogy e két sorban benne van az Isten minden parancsa. Vajjon hányan tudják, hogy e két sor a világ legszebb éneke. A legszebb, mert hol van az a hymnus, amely csillogó szavaival, magasztos szárnyalásával jobban dicsőiténé az Istent, mint e két sor. Vagy hol van az a hév

szereket, az a biztató remény, az a csüggedetlen hit, amely több békét, boldogságot hirdetne, mint e két sor. És mégis vajjon hányan értik, hányan érzik azt, amit e két sor mond. Pedig épen most kellene soknak érteni, most kellene soknak érezni. Igen a mostani időben, amikor az átok és bűn porba sújta a világot, amikor minden, ami szent, sárba van tiporva, amikor a bűn, a dőlő, a hitványlelkűség kényelemben, jól él s amikor a szenvedés, a nyomor tanyáz a becsület helyén. . . Vajjon hányan értik, hányan érzik azt, amit érteniök, érzeniök kellene? Emberek! Szegény vagy gazdagok! E szent ünnepen értsétek meg azt, amit az a két sor mond. Szálljon szeretettel szívetekbe a kéklő mennyégen ragyogó *fényes csillag* sugára. Szívetek gyuljon tőle lángra örök, szent eszményekért. Dolgozva, munkálkodva *egyesüljétek* a szeretetben. Legyen az *egész világ egy család* s akkor majd mindenki megérti, mindenki megérzi azt, amit e két sor mond.

»Dicsőség, mennyben az Istennek.
Békesség, földön az embernek.«

A drágaság és a mezőgazdaság

A kormány megmozdult, a hatóságok ébrednek, a gyárások — saját zsebük javára nyilatkoznak, a közönség pedig majdnem belefullad a sok jóakaratra, — mivelhogy a »jóakarat« nem tud rajta segíteni, ő maga pedig nem tudja, nem sejt, hogyan segítsen magán.

De hogyan is? Mit tehet pl. egy iparos, vagy kishivatalnok, egyszál egymagában? De tehet a gazdaközönség. Ismétetlen hangoztatjuk már, hogy ezeken fordul meg a kérdés egész mivoltja. Ne arra törekedjék a gazda, hogy szemterméssel iparkodjék felszínre tartani magát, hanem egy-két holdon kisérleje meg a kertművelést. Ha egy fej salátát akár

RÁCZ GYULA

épület és butorasztalos

Celldömölk (a kőfaragóval szemben).

Elvállal mindenféle asztalos munkát s azt a legszolidabb kivitelben jutányos áron készíti Javításokat gyorsan és pontosan eszközöl

egy fillérről tud forgalomba hozni, több haszna lesz, mint akár a 75 kilós bécskai búzából. Első sorban arra kell törekednünk, hogy itthon legyen mit enni, még pedig tühelő áron, az arra, hogy 20 millió mm. búzát tudjunk a külföldre vinni.

Ilyen irányú mezőgazdasági felfogás segíthet csak a gazdán és a közönségen. Ugyan ki gondol arra, hogy pl. egy hold lenne, vagy borsó ültetvény legyen? Ugyan ki merné megkísérteni, hogy egy holdon paradicsomot, vagy céklát, vagy hagymát, salátát termeljen? Pedig bizony egy hold torma is megéri, hogy a tulajdonosát kinevessék érte, — de csak addig, míg a hasznát nem látják, pedig nagy ez a haszn. Ezer korona szép pénz.

Lássunk egy példát. Azt írja a földm. min. budape-ti gazd. tudósítója, hogy egy bolgár kertész Budapest mellett egy hold homokföldről 1780 kor tiszta hasznót nyert egy év alatt csupa kerji zöldségért. Kell-e ennél nagyobb biztosíték. Az bizonyos, hogy pl. a búzával csak három heti munka van. De hát az Úr Isten csak a munkáért fizet, nem a tetlenségért.

A burgonyát már merik holdszámba ültetni, de tulajdonképen csak a gyarak, szeszfőzők részére; így vagyunk a répával is. Pedig de nehezen barátkoztak meg vele. Bizonyos, hogy ez mind jó talajjavítást kíván, sok munkát leköt, vagy mint Pápan mondják: hajlott dereka legyen annak, aki zöldséget termel. De ha ezt nem termelne, ugyan mit is csinálna a földműves. Ily kis határon — aránylag kicsi — szemterületből nem lehetne megélni; itt is látszik tehát a kertszertü művelés nagy haszna: kis területből nagy hasznót csinálni. Pedig ez kettős érdeke, a kertészé és a közönségé.

A városokhoz, vasutakhoz közelfekvő gazdaságokban tehát kísérleljék meg a kerti növények tömeges termelését. Egy-egy tablában egyféle, de igazán a talajnak megfelelő vetemény tenyésztése legyen a jelszó. Ne becslője a gazda tulságos sokra az ő földjét. A kavicsos, kiaszott agyag ne akarjon a fekete televény földdel versenyre kelni. Meg van ennek is, annak is a maga növénye és a haszna.

Egy példát hozunk fel. Az egyik dunamelléti városban egy előkelő urnak a többek között 3 magyar hold szőlője volt. Nagy bortermő hely az a város. De ez az ur átlátta, hogy neki az a szőlő nem hoz hasznót. — Az egész három holdat beültette korán érő nagyszemű ribizkével. Egy héttel hamarabb tudja Bécsbe szállítani, mint a pozsonyiak, kap kilójáért 15—16 krajcárt. Háromszor, négyszer annyi a jövedelme, mint a szőlőből volt, pedig először kinevették érte.

Ebből lehet okulni, csak szakítani kell a helytelen közfelfogással.

Valaki...

Valaki azt állítja, hogy a celli jégpálya nem akar befagyni és ezért a járdákat akarja az egyesület a korcsolyázás céljaira kibérelni.

Valaki a héten a sikos járdán el-

esett és azt mondják, hogy azon a helyen az aszfalt a nagy súlytól behorpadt.

Valaki azt állítja, hogy a celli csatornázás kifogástalan. (No hát kifogástalan??)

Valakit a vasárnapi nagy szél csak hétfőn reggel fújt haza.

Valaki azt állítja, hogy a Szent-háromság-tér és a Sági-utca sarkán az aszfalt átjárónak felét elfelejtették megcsinálni.

Valaki nagyon szeret alsózni, pedig csak ritkán nyer. (No hát nyer??)

Valaki azt hiszi, hogy nem sokára többen lesznek a kávéházban a cigányok, mint a vendégek.

Valaki a héten elvesztett egy fogadást és mégis ő kapott valamit. (De mikor?)

Valaki azt állítja, hogy Cellben az utcákon 60 lámpa helyett csak 6 ég esténként.

Valaki tegnap este az Uj-Kávéházban azt állította, hogy Tomcsányi Toncsi nem nő, hanem férfi. (Ne mondja!)

— Valaki. —

HIREK.

Lapunk tisztelt előfizetőinek, barátainak zavartalan boldogságot nyújtok, kellemes, kedves karácsonyt kívánunk!

Kinevezés. Hauler János, helybeli szolgabíró-sághoz beosztott közigazgatási gyakorlatnokot, Vasvármegye főispánja tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki.

Villanyos ügyek. A villanyvilágítás ügye elég kedvező stádiumba jutott. A szerződés-erre nézve városi hatóságunk és a Ganz-gyár között megkötött és ez közszemlére van kitéve. Ha a kereskedelemügyi minisztérium felülbíralja, a törvényhatóságokhoz fog felterjesztetni ratifikálás végett. Hisszük és reméljük, hogy most már nem sokára ki fognak gyulni a villanyos lámpák.

Szegények karácsonya. A karácsonyi ünnepek alkalmából városi szegényeink némi ajándékot szoktak kapni. Ez ajándékoknak az előljáróság által való szétosztása f. hó 23-án, hétfőn délután fog megtörténni.

„Helyiségnévtár.” cím alatt Gábrriel Ágoston könyvnyomdájá és papirkereskedése kiadásában éppen most jelent meg egy füzet, mely tartalmazza Vasvármegye területén tekvő városokat, kis- és nagyközségeket, az ezekhez tartozó pusztákat, majorokat és telepeket a legújabb einevezéssel, az illető postaállomások, községi és körjegyzői, szolgabírói és adóhivatali székhelyek megjelölésével. Ezen „Helyiségnévtár” nélkülözhetetlen körjegyzőknek, községi előjáróknak, kereskedőknek, iparosoknak, sőt magánügyeknek is. Öszeállította Kramer Nándor nyug. m. kir. pénzügyi számtanáros.

Ára 40 fillér, postán küldve 50 fillér. Kapható Gabriel Ágoston könyvnyomdájában és papirkereskedésben Szombathelyen.

Torokgyik. A torokgyik-járvány Kenyert vette útjába és ott szedi áldozatait.

Vasutasok bálja. Ki ne emlékezne a mult évek ama derős, gondtalan, vidám óráira, melyet a vasutasok fényes sikertű bálján élvezett. A rendezőség fáradságot nem ismerő törekvései mindig oly sikert eredményeztél, melynek erkölcsi hatása a következő évek bálján mindig megnyilatkozott. Most már mindenki tudja azt, hogy ez a mulatság oly színvonalon áll, mely emelkedést mutat évről évre. Semmi kétség az iránt, hogy a megindult mozgalom a legfényesebb sikerrel jár most is. A vasutas bálát a folyó szezonban február hó 1-én tartják meg és a tiszta jövedelem részben a szövetség külön alapja javára, részben pedig a dukai Takács Judit-szobor alapja javára fordítatik.

Bűn és bűnhődés. Csarnok-rovatunkat jövő számunkban folytatjuk.

Járványos betegségek. Kíssomlyon és Nagysimonyiban három hasi hagymáz-megbetegedés fordult elő.

Tombolaestély. Karácsony második napján este az Uj kávéház helyiségében nagy tombolaestély tartatik. Az erre vonatkozó hirdetést olvasóink lapunk hirdetési rovatában találják.

Vasutasok karácsonya. A vasutas szövetség helybeli kerülete nemes hivatásának elismerő módon felel meg. Egész év-folyamán keresztül alkalmazottak özvegyének és segítésre szoruló tagjainak állandó és rendkívüli pénzbeli segítséget nyújtott, a karácsony szent ünnepe alkalmából pedig szorult viszonyok között élő tagjai gyermekeiknek ruhákat adományozott. Mint értesülünk, a ruhák kiosztása 19-én történt meg szük körű, de olyan megbáto aktus kíséreteben, melynél meglátóbbat már csak az új ruhát elnyerő gyermekek öszintén nyilvánuló öröme kelthet.

Negyvenezer magyar könyv. Két hónap előtt egy szürke könyv jelent meg a könyvkereskedések és trafikok polcain: Fényes Lászlónak »A társadalom és a nemi kérdésről írott vaskos füzet. Ez a kis könyv a maga közvetlenségével, tartalmának rendkívüli érdekességi adataival és fejtegetéseinek merész, de világos logikájával s tegyük hozzá még: olcsóságával, három hónap alatt huszezer példányban fogyott el; olyan szám, amely világosan mutatja, hogy a magyar közönség letett régi rossz szokásáról. »A társadalom és a nemi kérdés» főérdeme, hogy nem halad a sablonos uton és semmiféle iskolába sem megy bele, leplezetés nélkül, teljes nyíltsággal és a tárgy nagy ismeretével szük minden részéhez. A könyv külömben a német tudományos körök figyelmét is annyira felhívta, hogy maga Dr. Karsch-Haack Frigyes, a berlini királyi egyetem tudós professzora, aki most maga a kérdésről egy tizenkét kötetes munkának publikálását kezdte meg, azt írta a kis munkáról: »Tanulmányaim révén kötelezve is vagyok mindent elolvasni, ami jelentősebb munka a nemi kérdésekről a földkerekség valamely pontján nyomtatásban megjelent s mondhatom» hogy alig érdekel-

még úgy munka, mint Fényes László könyve. Sajnálom, hogy eredetiben nem tudtam olvasni, csupán fordításban. Nem szölok itt Fényes ur alapos szakismeretéről, vagy látóközéről, hanem főleg annak szokatlanul mély

Karácsonyi melléklet

a „Kemenesalja“ 51-ik számához.

Betlehemi pásztorok.

— Halljátok-e pásztorársak,
Minő égi zengzet ez,
A csendes éj szép ölelben
Mily csodás hang révedez;
Éj setétjét csillag futja,
Mely a homályt széthasítja,
Vajjon mit jelenthet ez?

— Mintha ezer angyal szállna
— Roskátog viskók felé,
Éj sötétjén oly fény árad
Káprázik a szem belé.
Nem jót sejtetek, jöjjetek hát,
Nézzük meg mi van oda át,
Mi a borut átszelé.

Egy más után nagy kételkedve
Indul a pásztorcsereg.
Néma csendben alszik, szunnyad
Minden bokor és berek.
Lélekzetet visszafolytva,
Kíváncsiság által hajtva,
Mind-mind jobban közeleg.

S im megzendül egy égi hang:
— Pásztorok béke nektek!
Ne féljétek, sőt az öröm
Hassa át jó szívetek:
Kedves hírt hozok hozzátok,
Megszületett Messiástok,
Dicsőség az Istennek!

— Édes angyal, csak egy szót szólj,
Hol találjuk fel őtet?
Hadd menjünk el, hadd imádjuk
A született kisedet.
— Kis tanyátok a boldog hely,
Menjétek, ott lelitek fel,
Aki nektek született.

A pásztorok most már gyorsan
Siettek a tanyához,
Hogy mielőbb megláthassák
Ki az égből áldást hoz;
Egyszerű szív szeretete
Volt, mi őket ösztönözte
Életük végecéljához.

Belépve a kis hajlekba
Bámulatak nagyra nőtt,
Jászol mellett találának
Egy egyszerű szegény nőt,
De az Isten vajj hol lehet
Kit az a gyával megjelentett
Hisz sehol sem látják őt.

— Áldott asszony — szól a pásztor
Hof van a mi Istenünk?
Kit oly dicsőn, oly pompával
Hirdetett angyal nekünk.
— Ime, — szól a szeplőtelen —
Itt altagatom keblemen,
Ez a mi szép reményünk.

— Oh hiszen ez hozzánk való,
— Szól a pásztor boldogan —
A szegénységet választá,
Nem született bíborban;
Nem kell neki a földi fény,
Nem utálja aki szegény,
Ő a rég várt valóban!

S térdet hajt a pásztornépseg
S felhangzik a szent ima:
— Üdvözítő áldott kisedet,
Eg és földnek szent Ura!
Legyen kedves üdvözölésünk,
Érted dobogó hű szívünk
Legtisztabb hódolata.

— Szűz anyáddal itt imádkunk
Jászoltrónusod előtt,
Szánd meg az emberiséget
A bűnökben szenvedőt;
Légy váltáságunk, légy örömünk,
Hatalmaddal teremts nekünk
Szébb s boldogabb jövőndöt.

Sági.

A jubiláns, meg az udvari pap.

Irta: Molnár Kálmán.

Valóságos kis porfelliós képződött a há-
tunk megett, mikor egy szép, verőfényes
nyári délelőtt, könnyű fogaton mértük a
kocsitaut Örvényestől Tihanyig.

Hárman ültünk a kocsin: Csöngői Kis
Dávid, a balatonudvari református pap, a
nagybácsim, meg én. No meg a Peti kocsis,
de ő nem számított, mert azt tartotta, hogy
a fogat kocsis nélkül olyan, mint a pipa szár
nélkül, vagy a bicska nyél nélkül. Így aztán
csak rá hagytuk: legyen az ő esze szerint.

Mikor Aszófőre értünk, fölvetők a koc-
sira Fleischmann plebanos urat is.

Névnapi ebédre mentünk a tihanyi
apátságához, meg hogy a nagybácsim még
hívja a tihanyi papokat egy jubileumra. Ha
jól emlékszem, Ignác nap volt, Vurdies Ig-
nácnak a nevenapja, július 31-én.

De ebben az egész dologban nem is az
a fő, hogy melyik napon mentünk, hanem
hogy tényleg ott voltunk és a hosszú név-
nap ebédet végig ettük.

Itt meg kell jegyezni, hogy volt ott
egy olyan vendég is, aki azt tartotta, hogy
nincs nagyobb élvezet a világon, mint az
éves S. ének a mondásnak magam is be-
hódoltam, nem egyszer, mikor éreztem, hogy
négyesfogaton jár bennem az éhség.

Az ételek felsorolásával nem akarok a
kedves olvasóim türelmével visszaélni, így
hát csak annyit említek meg, hogy mikor a
vaddisznót feltalálták, Csöngői Kis Dávid bá-
tyánk felállott az asztal mellől és ilyenfor-
mán kezdett beszélni:

— Kedvesen tisztelt apát ur, lelki-
pásztorársam, barátaim, öcsém és unokáim!
Meglegyintytén már fejem az évek soka-
ságitól, szemeim rövidere szabják a látást,
mégis jól esik látnom, hogy itt e házban
nem felekezeti, hanem felebaráti szeretet és
csupa jó magyar szív lakik. Egy nyáját ör-
zünk mindnyájan: a jó Isten fogadott gyer-
mekeit, akikre a zsidó rabbinak éppen olyan
kötelessége vigyázni, mint a hercegprimásnak,
vagy akár Csöngői Kis Dávidnak, A jó pász-
tor nem lopkodja el másnak a juhait, de be-
fogadja azt, amelyik eltévedett, avagy a nyá-
ból pásztorra elől elszökött. Ilyen jó pásztor
a mi kedvesen tisztelt ünnepeltünk is, akinek
azt kívánom, hogy az én éveim sokasága
olyan fiatal erőben találja, mint amilyen most
és olyan könnyedén hordja azon évek súlyát,
mint amily könnyedén nyeli most egyik fa-
latot a másik után.

Mondanom sem kell, hogy Dávid bá-
csit mindenki éljenezte és jóízűen nevettek
rajta.

— Amidőn pedig folytatát tovább —
ezen jókívánataimat elmondtam, egyttal fo-
gadják el a jövő vasárnapra szíves meghívá-
somat, egy kis jubileumra... a jegyző ur-
hoz, az én kedves János öcsémhez, Örvényesre.

Mindnyájan összenéztek. Senki sem tudta
elképzelní, hogy miért invitál a Dávid bácsi
a jelenlevő jegyző nevében és annak a
házához?

Kellemetlenül érezte magát a jegyző is,
aki hiába iparkodott őt jelentős szemhunyor-
gatásokkal elhallgattatni, — nem használt:
Dávid bácsi elmondta amit akart.

Később faggatni kezdtek furcsa meghívá-
sának okát s ő bizony meg is mondta ma-
gyarán, hogy azért tette, nehogy őt kifelejtsek
a meghívottak közül, mert szerinte a fiatalok
már nagyon hamar elfeledkeznek az öregek-
ről. Mindenki tréfának vette persze ezt a kis
csipést, minthogy nem is volt egyéb.

Az ebéd végével sötára mentünk. Dávid
bácsi vezetett bennünket a vízhang felé, ahol
minden tihanyi tartózkodása alkalmával el
szokta énekelni az ő legkedveseab dalát, az
„Oh Tihanynak riadó leánya-t“.

De nem maradhatott el a többi ked-
venc szórakozása sem, amelyek közül a leg-
nevezetesebb az volt, hogy a tihanyi gyere-
keket le szokta szalasztani a Balatonpartra,
keeskekörmökért s mire a gyermekek fölmásztak
a meredek hegyen, akorra már a Dávid
bácsinak rendszerint hült helyét találták csak.

Most is, mután 10-15 gyereket le-
szalasztott a hegyen, elvezetett bennünket a
Heizer-villába, ahol örökig el tudott gyönyör-
ködni a szép, magyar stílusú, tulipántos bu-
torokban, amelyek a Heizer bácsi fiának a
remekei voltak.

A nap már kezdett elbujni a zalai he-
gyek mögé, mikor előállott a kocsink és haza
hajtatunk.

egy fillérért tud forgalomba hozni, több haszna lesz, mint akár a 75 kilós bácskai búzából. Első sorban arra kell törekednünk, hogy itthon legyen mit enni, még pedig tűrhető árú, ne arra, hogy 30 millió mm. búzát tudjunk a külföldre vinni.

Ilyen irányu mezőgazdasági felfogás segíthet csak a gazdán és a közönségén. Ugyan ki gondol arra, hogy pl. egy hold lenne, vagy borsó ültetvény legyen? Ugyan ki merné megkísérteni, hogy egy holdon paradicsomot, vagy ekkát, vagy hagymát, salátát-termeljen? Pedig bizony egy hold torna is megéri, hogy a tulajdonosát kinevessék érte, — de csak addig, míg a hasznát nem látják, pedig nagy ez a haszn. Ezer korona szép pénz.

Lássunk egy példát. Azt írja a földm. minister budapesti gazd. tudósítója, hogy egy bolgár kertész Budapest mellett egy hold homokföldről 1780 kor. tiszta hasznót nyert egy év alatt csupa kerti zöldségért. Kell-e ennél nagyobb biztosíték. Az bizonyos, hogy pl. a búzával csak három heti munka van. De hát az Ur Isten csak a munkáért fizet, nem a téflenségért.

A burgonyát már merik holdszámra ültetni, de tulajdonképen csak a gyárak, szeszfőzők részére; így vagyunk a répával is. Pedig de nehezen barátkoztak meg vele. Bizonyos, hogy ez mind jó talajjavítást kíván, sok munkát fektő, vagy mint Pápan mondják: hajlott derek legyen annak, aki zöldséget termel. De ha ezt nem termelne, ugyan mit is csinálna a földmives. Ily kis határon — aránylag kicsi — szemtermelésből nem lehetne megélni; itt is látszik tehát a kerteszerű művelés nagy haszna; kis területből nagy hasznót csinál. Pedig ez kettős érdek, a kertészet és a közönségé.

A városokhoz, vasutakhoz közelfekvő gazdaságokban tehát kísérleljék meg a kerti növények tömeges termelését. Egy-egy tablában egyféle, de igazán a talajnak megfelelő vetemény tenyésztése legyen a jelszó. Ne becsülje a gazda tulságos sokra az ő földjét. A kavicsos, kiaszott agyag ne akarjon a fekete televény földdel versenyezni kelni. Meg van ennek is, annak is a maga növénye és a haszna.

Egy példát hozunk fel. Az egyik duna-melletti városban egy előkelő urnak a többek között 3 magyar hold szőleje volt. Nagy bortermő hely az a város. De ez az ur átlátta, hogy neki az a szőlő nem hoz hasznót. — Az egész három holdat beültette korán érő nagyszemű ribizkével. Egy héttel hamarabb tudja Bécsbe szállítani, mint a pozsonyiak, kap kilójaért 15—16 krajcárt. Háromszor, négyszer annyi a jövedelme, mint a szőlőből volt, pedig először kinevették érte.

Ebből lehet okulni, csak szakítani kell a helytelen közfelfogással.

Valaki...

Valaki azt állítja, hogy a celli jégpálya nem akar befagyni és ezért a járdákat akarja az egyesület a korcso-lyázás céljaira kibérelni.

Valaki a héten a sikos járdán el-

esett és azt mondják, hogy azon a helyen az aszfalt a nagy súlytól behorpadt.

Valaki azt állítja, hogy a celli csatornázás kifogástalan. (No hát kifogástalan?)

Valakit a vasárnapi nagy szél csak hétfőn reggel fújt haza.

Valaki azt állítja, hogy a Szent-háromság-tér és a Sági-utca sarkán az aszfalt átjárónak felét elfelejtették meg-csinálni.

Valaki nagyon szeret alsózni, pe-dig csak ritkán nyer. (No hát nyer??)

Valaki azt hiszi, hogy nemcsakára többen lesznek a kávéházban a cigá-nyok, mint a vendégek.

Valaki a héten elvesztett egy fo-gadást és mégis ő kapott valamit. (De mikor?)

Valaki azt állítja, hogy Cellben az utcákon 60 lámpa helyett csak 6 ég estlénként.

Valaki tegnap este az Uj-Kávéház-ban azt állította, hogy Tomcsányi Toncsi nem nő, hanem férfi. (Ne mondja!)

— Valaki. —

HIREK.

Lapunk tisztelt előfizetőinek, barátai-nak zavartalan boldogságot nyújtó, kellemes, kedves karácsonyt kívánunk!

Kinevezés. Hauter János, helybeli szol-gabírosághoz beosztott közigazgatási-gyakor-nokot, Vasvármegye főispánja tiszteletbeli szolgabíróvá nevezte ki.

Villanyos ügyek. A villanyvilágítás ügye elég kedvező stádiumba jutott. A szerző-dés erre nézve városi hatóságunk és a Ganz-gyár között megkötött és ez közszemlére van kitéve. Ha a kereskedelemügyi minisz-terium felülbírálja, a törvényhatósághoz fog felterjeszteni ratifikálást véget. Hisszük és reméljük, hogy most már nemcsakára ki fog-nak gyulni a villanyos lámpák.

Szegények karácsonya. A karácsonyi ünnepek alkalmából városi szegényeink némi ajándékot szoktak kapni. Ez ajándékoknak az előjáróság által való szétosztása f. hó 23-án, hétfőn délutén fog megtörténni.

„Helyiségnévtár.” cím alatt Gabriel Ágoston könyvnyomdája és papirkereskedése kiadásában éppen most jelent meg egy füzet, mely tartalmazza Vasvármegye területén tekvő városokat, kis- és nagyközségeket, az ezekhez tartozó pusztaikat, majorokat és telepeket a legújabb énevezéssel, az illető postaállomások, községi és körjegyzői, szolgabírói és adóhi-vatali székhelyek megjelölésével. Ezen Hely-iségnévtár nélkülözhetlen körjegyzőknek, köz-ségi előjáróknak, kereskedőknek, iparosoknak, sőt magánügyeknek is. Öszeállította Kramer Nándor nyug. m. kir. pénzügyi szaktanácsos. Ára 40 fillér, postán küldve 50 fillér. Kapható Gabriel Ágoston könyvnyomdájában és papir-kereskedésében Szombathelyen.

Torokgyik. A torokgyik-járvány Kenye-rit vette útjába és ott szedi áldozatait.

Vasutasok bálja. Ki ne emlékezne a mult évek ama derűs, gondtalan, vidám óráira, melyet a vasutasok fényes sikerű bál-ján élvezett. A rendezőség fáradságot nem ismerő törekvései mindig oly sikert eredmé-nyezett, melynek erkölcsi hatása a következő évek bálján mindig megnyilatkozott. Most már mindenki tudja azt, hogy ez a mulatság oly színvonalon áll, mely emelkedést mutat évről évre. Semmi kétség az iránt, hogy a megindult mozgalom a legfényesebb sikerrel jár most is. A vasutas bálát a folyó szezon-ban február hó 1-én tartják meg és a tiszta jövedelem részben a szövetség külön alapja javára, részben pedig a dukai Takács Judit-szobor alapja javára fordítatik.

Bűn és bűnhődés. Csarnok-rovatun-kat jövő számunkban folytatjuk.

Járványos betegségek. Kíssomlyón és Nagysimonyiban három hási hagymáz-meg-betegedés fordult elő.

Tombolaestély. Karácsony második napján este az Uj kávéház helyiségében nagy tombolaestély tartatik. Az erre vonatkozó hirdetést olvasóink lapunk hirdetési rovátá-ban találják.

Vasutasok karácsonya. A vasutas szövetség helybeli kerülete nemes hivatás-nak elismerő módon felel meg. Egész év-folyamon keresztül alkalmazottak özvegyeinek és segítségére szoruló tagjainak állandó és rendkívüli pénzbeli segítséget nyújtott, a ka-rácsony szent-ünnepé alkalmából pedig szo-rult viszonyok között élő tagjai gyermekei-nek ruhákat adományozott. Mint értesülünk, a ruhák kiosztása 19-én történt meg szük-körü, de olyan megható aktus kíséretében, melynél meghatóbbat már csak az új ruhát elnyelő gyermekek őszintén nyilvánuló öröme kelthet.

Negyvenezer magyar könyv. Két hó-nap előtt egy sürke könyv jelent meg a könyvkereskedések és trafikok polcain: Fényes Lászlónak »A társadalom és a nemi kérdés-ről írott vastok füzeté. Ez a kis könyv a maga közvetlenségével, tartalmának rendkívüli érdekességével adataival és fejtegetéseinek me-rész, de világos logikájával s tegyük hozzá még: olesőségével, három hónap alatt husz-ezer példányban fogyott el; olyan szám, amely világosan mutatja, hogy a magyar közönség letett régi rosz szokásáról. »A tár-sadalom és a nemi kérdés« főérdeme, hogy nem halad a sablonos uton és semmiféle iskolába sem megy bele, leplezetés nélkül, teljes nyíltsággal és a tárgy nagy ismeretével szól minden részéhez. A könyv külföldben a német tudományos körök figyelmét is annyira felhívta, hogy maga Dr. Karsch-Haack Frigyes, a berlini királyi egyetem tudós professzora, aki most maga a kérdésről egy tizenket kö-tetes munkának publikálását kezdte meg, azt írta a kis munkáról: »Tanulmányaim révén kötelezve is vagyok mindent elolvasni, ami jelentősebb munka a nemi kérdésekről a földszerekség valamely pontján nyomtatásban megjelent s mondhatom, hogy alig érke-lik még egy munka, mint Fényes László könyve. Sajnálom, hogy eredetiben nem tudtam ol-vasni, csupán fordításban. Nem szölok itt Fényes ur alapos szakismeretéről, vagy tató-köréről, hanem főleg annak szokatlanul mély

Karácsonyi melléklet

a „Kemenesalja“ 51-ik számához.

Betlehemi pásztorok.

— Halljátok-e pásztorársak
Minő égi zengzet ez,
A csendes éj szép öleiben
Mily csodás hang révedez;
Éj setétjét csillag futja,
Mely a homályt széthasítja,
Vajjon mit jelenthet ez?

— Mintha ezer angyal szállna
Roskátag viskónk felé,
Éj sötétjén oly fény árad
Káprázik a szem belé.
Nem jót sejtetek, jöjjetek hát,
Nézzük meg mi van oda át,
Mi a borut átsele.

Egymás után nagy kételkedve
Indul a pásztorsereg.
Nema csendben alszik, szunnyad
Minden bokor és berek.
Lélekzetet visszafolytva,
Kiváncsiság által hajtva,
Mind-mind jobban közeleg.

S im mégzendül egy égi hang:
— Pásztorok béke nektek!
Ne féljetelek, sőt az öröm
Hassa át jó szivetek:
Kedves hírt hozok hozzátok,
Megg született Messiástok,
Dicsőség az Istennek!

— Édes angyal, csak egy szót szólj,
Hol találjuk fel őtet?
Hadd menjünk el, hadd imádjuk
A született kisdédet.
— Kis tanyátok a boldog hely,
Menjetelek, ott lelitek fel,
Aki nektek született.

A pásztorok most már gyorsan
Siettek a tanyához,
Hogy mielőbb megláthassák
Ki az égből áldást hoz;
Egyszerű szív szeretete
Volt, mi őket ösztönözte
Életük végélfájához.

Belépve a kis hajlékba.
Bámulatak nagyra nőtt,
Jászol mellett találának
Egy egyszerű szegény nőt,
De az Isten vajj! hol lehet
Kit az angyal megjelentett
Hisz sehol sem látjuk őt.

— Áldott asszony — szól a pásztor
Hol van a mi Istenünk?
Kit oly dicsőn, oly pompával
Hirdetett angyal nekünk.
— Ime, — szól a szeplőtelen —
Itt altagatom keblemen,
Ez a mi szép reményünk.

— Oh hiszen ez hozzánk való,
— Szól a pásztor, boldogan —
A szegénységet választá,
Nem született bitorban;
Nem kell neki a földi fény,
Nem utálja aki szegény,
Ő a rég várt valóban!

S férdet hajt a pásztornépség
S felhangzik a szent ima:
— Üdvözítő áldott kisdéd
Eg és földnek szent Ura!
Legyen kedves üdvözülésünk,
Érted dobogó hű szívünk
Legtisztabb hódolata.

— Szűz anyáddal itt imádkunk
Jászoltrónusod előtt,
Szánd meg az emberiséget
A bűnökben szenvedőt;
Légy váltáságunk, légy örömünk,
Hatalmaddal teremts nekünk
Szebb s boldogabb jövőndöt.

Sági.

A jubiláns, meg az udvari pap.

Irta: Molnár Kálmán.

Valóságos kis porfelliő képződött a hátunk megett, mikor egy szép, verőfényes nyári délelőtt, könnyű fogaton mértük a kocsiutat Örvényestől Tihanyig.

Hárman ültünk a kocsin: Csöngői Kis Dávid, a balatonudvari református pap, a nagybácsim, meg én. No meg a Peti kocsis, de ő nem számítot, mert azt tartotta, hogy a fogat kocsis nélkül olyan, mint a pipa szár nélkül, vagy a bicska nyél nélkül. Így aztán csak rá hagytuk: legyen az ő esze szerint.

Mikor Aszfőre értünk, fölvetjük a kocsira Fleischmann plebanos urat is.

Névnapi ebédre mentünk a tihanyi apátságba, meg hogy a nagybácsim meghívja a tihanyi papokat egy jubileumra. Ha jól emlékszem, Ignác nap volt, Vurdics Ignácnak a nevenapja, július 31-én.

De ebben az egész dologban nem is az a fő, hogy melyik napon mentünk, hanem hogy tényleg ott voltunk és a hosszú névnapi ebédet végig ettük.

Itt meg kell jegyeznem, hogy volt ott egy olyan vendég is, aki azt tartotta, hogy nincs nagyobb élvezet a világon, mint az evés. S ennek a mondásnak igazán is bejött: nem egyszer, mikor éreztem, hogy négyesfogaton jár bennem az éhség.

Az ételek felsorolásával nem akarok a kedves olvasóim türelmével visszaélni, így hát csak annyit említek meg, hogy mikor a vaddisznót feltalálták, Csöngői Kis Dávid bányánk fölállott az asztal mellől és ilyenformán kezdett beszélni:

— Kedvesen tisztelt apát ur, lelkipásztorársam, barátaim, öcsém és unokáim! Meglegyintetvén már fejem az évek sokaságától, szemeim rövidre szabják a látást, mégis jól esik látnom, hogy itt e házban nem felekezeti, hanem felebaráti szeretet és csupa jó magyar szív lakik. Egy nyáját örüztünk mindnyájan: a jó Isten fogadott gyermekeit, akikre a zsidó rabbinak éppen olyan kötelessége vigyázni, mint a hercegrimásnak, vagy akár Csöngői Kis Dávidnak, A jó pásztor nem lopkodja el másnak a juhait, de befogadja azt, amelyik eltévedett, avagy a nyájból pásztorra elől elszökött. Ilyen jó pásztor a mi kedvesen tisztelt ünnepeltünk is, akinek azt kívánom, hogy az én éveim sokasága olyan fiatal erőben találja, mint amilyen most és olyan könnyedén hordja azon évek gulyát, mint amily könnyedén nyeli most egyik falatot a másik után.

Mondanom sem kell, hogy Dávid bácsit mindenki éljenezte és jóízűen nevettek rajta.

— Amidőn pedig folytató tovább — ezen jókívánataimat elmondtam, egyuttal fogadják el a jövő vasárnapra szives meghívásomat, egy kis jubileumra . . . a jegyző urhoz, az én kedves János öcsémhez, Örvényesre.

Mindnyájan összenéztek. Senki sem tudta elképzelni, hogy miért invitál a Dávid bácsi a jelenlevő jegyző nevében és annak a házához?

Kellemetlenül érezte magát a jegyző is, aki hiába iparkodott őt jelentős szemhunyor-gatásokkal elhallgattatni, — nem használt: Dávid bácsi elmondta amit akart.

Később faggatni kezdtek furcsa meghívásának okát s ő bizony meg is mondta magyarárn, hogy azért tette, nehogy őt kifelejtsek a meghívottak közül, mert szerinte a fiatalok már nagyon hamar elfeledkeznek az öregekről. Mindenki tréfának vette persze ezt a kis csipést, minthogy nem is volt egyéb.

Az ebéd végével sétára mentünk. Dávid bácsi vezetett bennünket a viszhag felé, ahol minden tihanyi tartózkodása alkalmával, el szokta énekelni az ő legkedvesebb dalát, az „Oh Tihanynak riadó leánya“.

De nem maradtott el a többi kedvenc szórakozása sem, amelyek közül a legnevezetesebb az volt, hogy a tihanyi gyerekeket le szokta szalasztani a Balatonpartra, kecskekörmökért s mire a gyermekek fölmásztak a meredek hegyen, akkora már a Dávid bácsinak rendszerint hiult helyet találtak csak.

Most is, miután 10–15 gyereket le szalasztott a hegyen, elvezetett bennünket a Heizer-villába, ahol örökig el tudott gyönyörködni a szép, magyar stílusú, tulipántos butorokban, amelyek a Heizer bácsi fiának a remekei voltak.

A nap már kezdett elhújni a zalai hegyek mögé, mikor előállott a kocsink és hazahajtottunk.

A következő vasárnap David bátyánk volt a legelső, aki megjött a jubileumra. A családja hozta utána, egy nagy kék-kendőbe takarva, kedves hangszerét, a gitárt.

— Még csak ketten voltunk a szobában: ő meg én.

Gondosan megvizsgálta a gitárt, mintha csak hangversenyre készülne, vagy mintha egy kedves leány ablaka alatt akarna szerepeltetni.

Más téma hiányában, hogy valamiről mégis beszéljünk, szó esett a zenéről.

— Mondja csak, David bátyám, régóta gitároz már?

— Első papságom óta, öcsém.

— Ez ugyan elég tág fogalom az idő illetőleg, — tüzeltem az öreget. — Hat most második papságát éli, David bátyám?

— A másodikát. Tizennégy éves koromban már pap voltam.

— Ez Jehetetlen! — vágott a szavába.

— Nem, öcsém. Akkor Thalia papja voltam. Amolyan pajtáról-pajtára járó színespap. De nemokára kiporolt bennünket a német. — eb a felkét! — mert a magyar szót, még a magyar játékokat nem vette be a terminusokba. Te, öcsém, miféle jubileum is lesz nálatok?

— Magam sem tudom, David bátyám. — Pedig dehogy is nem tudtam, csak nem volt szabad elárulnom.

— Szerettem volna fölköszönteni a jubiléumot, de ha nem tudja az ember, hogy kiről van szó, hát hogyan készüljön?

Ekkor berobogott az udvarra az apát-ság kocsija, mely négy papot hozott. Három tihányi, meg az aszófi plebánost. Így aztán elszakadt a beszélgetés fonala.

A házigazda mosolyogva vezette be vendégeit az ebédőbe, mely ez alkalomra csinosan fel volt díszítve.

Hosszu, terített asztal oszlotta kette a szót. Az asztalfőn két hatalmas elő-virágcsokor pompázott és árasztotta kellemes illatát.

Mindenkit az a kíváncsiság gyötört, hogy ki lehet a jubiláns, akit senki sem akart elárulni.

A házigazda nem lehetett, mert ő is csak az asztalfő közelében foglalt helyet, holott a karosszék, mely az ünnepelt számára volt az asztalfőre tevé, még mindig üresen állott. Már minden vendég megérkezett, csak az hiányzott, aki azt a karosszékot elfoglalja.

Egyszerre elhallgatott mindenki. Az ajtón kívül léptek zaja halatszott, majd kopogás az ajtón. Mindenki oda figyelt, oda nézett.

Egy feherruhás leány lépett a szobába, kezében egy nagy tálcával.

A tálcán egy pár fenyésre subickolt csizma állott és mindenki csizmaszárban egy-egy művésziösen kötött virágcsokor ingott, himbálódzott.

A leány mosolyogva tette le a csizmapárt a karosszékra, aztán lesütött szemmel a szobába.

Mindenki bámult, de szólni senki sem mert. Hol a bal, hol meg a jobb szomszédjával nézett össze mindenki, végül pedig mindnyájan kérdőn tekintettek a házigazdára.

A házigazda látván a kérdő tekinteteket, fölemelkedett a helyéről s a csizmákra mutatva ünnepélyes hangor mondá:

— Ime, uraim a jubiláns, akinek huszonötödik születése napját ünnepeljük. — Ma huszonöt esztendeje, hogy ezek a csizmak a fűredi csizmazia keze alól kikerültek és azóta egyszer sem voltak a lábamon.

Nem folytathatta tovább, mert a hangját tüllicitálta egy hosszasan tartó kacagás, mely később, leköszörülve a komolyság élet, átragadt a házigazdára is.

Mindenki kacagott és hizott a nevetéstől, csak egy ember ült az asztalnál mosolygás és nevetés nélkül: Csöngői Kis David. Ő kesergett, mert befagyott egy szép ünnepi beszédje.

Aztán megkezdődött az ebéd. A jubiláns tányérjára épp úgy kirakták az izletes falatokat, mintha csak halandó ember lett volna, sőt minden fogásnál meg új teriteket is kapott.

Ugy látszik, hogy Csöngői Kis David bátyánk sehol se tudott beleyugodni, hogy ő ne digeiozzon, mert a harmadik fogásnál már szólásra emelkedett. Fölpezsdült benne a régi, ifjúkori színeszver s miután egy-két köszörülést tett a torkán, a következő kis rögtönzött verses dikciót mondta.

Oh, tisztos csizma ur!

Kit enyjen tisztelnek,

Mért táldot ránk a szád,

Mért nem mosolygysz felénk?

Ma ünnepelünk még, ah de holnap.

Sorsod veszedre tör,

Ha el nem szagatt jó urad.

A nagy pénzsz megöl.

Ezzel magásra emelvén poharát, a szokásos kocintás után fenéig itta és némileg ki lón engesztelődvé.

Ebéd után egy komoly indítvánnyal állott elő, amely ellen egyedül csak a házigazda tiltakozott. Az volt az indítvány, hogy a mai nap emlékére, a 25 éves jubiliumát ülo csizmákat a házigazda huzza föl, s azokban tegye meg a tervezett kirándulás, az örvényesi szőlőkebe.

Hiába tiltakozott ellene, hiába erősítette, hogy az ő lába nem szíveli a csizmát, — nem használt. Leültettek egy székre, lefogták s a csizmákat a lábára huzták. S miután ezen karhatalmi beavatkozás megtörtént, kedélyes hángulatban mentünk, a szőlőhegyre.

Künn a szabadban egészen ujja születünk s meg a pohár fenékre, is gyakrabban néztünk, mint benn, a fűdel alatt.

Különösen Csöngői Kis David bátyánk ért el nagy rekordot a pohárforgatásban. És, bár eléggé ismerte a bornak erejét, mégis, hogy, hogy nem, az egyszer megeseft, hogy estére kelve, ő füstlethelességének már egy kipirult az arca, mint a pünkösdi piros róza.

Már jó besötétted, mikor elindultunk a szőlőből. Keskegy kis gyalogot vezetett a faluba: a csonka-keresztig azon jöttünk.

Csillagok nem ragyogtak, csupa felhő borította az eget. Olyan sötétség lett, hogy nem láthatuk egymást.

Bizonyos időközönként mindenkit a néven szólítottunk s ha felett: velünk volt, ha nem felett: elmaradt, vagy előre sietett.

David bátyánk ment elül, mi meg utána.

Kis idő múlva, a hátam mögött valaki oda kiált hozzám:

— Merre van David bácsi? Jó fele megynék?

— Utánam, öcsém, csak utánam! — kiáltott vissza az öreg.

A hegy lábánál jó széles és mély vizárok húzódtak végig, amely, az előző napi esőzések folytán, még jócskán tartotta a vizet. Az árkon két gerenda volt átfektetve s azon kellett átbalunk, hogy a megkezdett uton tovább mehessünk.

Már jó közel értünk a vizárokhoz, mikor valaki megint előre kiáltott:

— Merre van David bátyánk?

— Utánam, öcsém, csak utánam! kiáltott vissza mély basszus hangján s nyomban egy nagy loccsanás hangja ütötte meg a fülünket. Biztosra vettük, hogy valaki a bürü melle lépett.

Meggyorsítottuk hát a lépteinket. Mikor a bürühöz értünk, a mély vizárokából szuszogás hallatszott.

— Ki van ott? — Kiáltottunk mindnyájan.

— Utánam, öcsém, utánam! — nyöszörgötte a David bácsi, mert ő volt a vizárokban.

— De hisz ott víz van!

— Éppen azért jertek utánam, öcsém, mert én biz ki nem tudok innen jutni a magam erejével. Hogy az ördög vigye el azokat a gazember örvényesi kölykeket, odább tettek a bürüt!

Pedig dehogyis tették tovább; szegény Csöngői Kis David bátyánkat felre huzta a feje.

Oda mentünk hát a partra, hogy majd megfogjuk a kezét és kisegítjük. De mikor mi az egyik oldalra mentünk, ő átbortokált a másikra s minden fíradozásunk kárba veszett.

Mit volt mit tennünk, a jegyzőnek csizma volt a lábán, belemenesztettük az öreg után s nagy nehezen kivonszoltuk.

Hosszu, zsinóros atillában és csizmában szokott járni az öreg s amint vizsgáltuk, hogy nem történt-e valami komolyabb baja, mindenkinek föltűnt, hogy még csak a ruhája széle sem lett síros.

Alapos vizsgálat után karonfogtuk az öregot, hogy majd tovább vezetjük, de kegyen kijelentette, hogy ő gyalog nem megy tovább, leült a föbe.

Ketten melleje ültünk, míg a többiek kimentek a keresztig, hol kocsijuknak már várni kellett reánk.

Amint így hárman üldögtünk, egyszer csak az öreg meg-megbillegette a mutató ujját és mosolyogva suttogni kezdett.

No, ez egyszerűen sikerült! Ez már aztán pompás volt! — és csettentett egyet a nyelvvel. — Mégis csak jó, hogy oda ástak azt az árkot.

— Ezen ugyan nincs mit örülnie, — bevezeltünk tőle hiszén össze is tette volna magát.

— Hát azt hiszitek, öcsém, hogy vélelenl mentem bele? Nem bíz a! Csak azt a fránya jubiláns-csizmát akartam egy kicsit megfüröztetni, amiért bennem szorított egy szépnek tervezett dikciót.

És bár az öreg eléggé pityókos volt,

ahhoz mégis volt elegendő józan esze, hogy azért a befagyott dikcióért megboszulja magát. És sikerül neki.

Mikor a kocsira felsegítették, alig dőlött hátra a hintó vánkósára, ő tiszteléstességet úgy elnyomta a buzsásán, hogy még azt sem vette észre, hogy kocsink megállott az udvaron.

Leszállottunk a kocsiról, őt meg ott hagytuk, hogy a kocsis vigye háza Udvariba. De a kapunál fölébredt, megállította a kocsit s leszállván, egyenesen a házigazda fölé dülöngött.

— Hát az meg már micsoda trefa akart lenni, János öcsém? A saját házamból elvitetni az embert.

— Té hiszen Dávid bátyánkat éppen háza akartuk vitetni, igyekeztünk megnyugtanni az öreget, akinek még csak most kezdett igazán megártani a gyakori pohárfogatás.

— Terringtett! Iúsen csak ismerem a házam táját! — és váltig erősítette, hogy ő otthon van.

Az egyik tihanyi papnak jó ötlete támadt a bizonyításra. Rögtön kis rukkolt vele.

— Mondja csak, Dávid bátyám, maga református ember, vagy-e a maga szobájában szentkép?

— Az bizony nincs, öcsém.

— No lássa. Itt meg csupa ilyen képek vannak.

És bevezették az egyik szobába, ahol éppen volt egy szentkép.

— Ugy-e ez szentkép? — mondá neki a házigazda.

— Az öreg hosszasan szemügyre vette a képet és tagadólag rázta a fejét.

— Nem az.

Nem tudták, hogy boszankodjanak, vagy mosolyogjanak-e ezen a megjegyzésen, de tekintve az öreg állapotát, inkább mosolyogtak.

Aztán oda vezettek egy másik képhez.

— Hát ez csak szentkép?

— Ez sem az, — tagadott az öreg.

Most már csak egy kép volt még hátra: Krisztus a keresztfán. Azt is elibe tettek és ismét megkérdezték.

— Hát ez sem szentkép. Dávid bácsi? Megnézi jobbról is, balról is.

— No hát, ha nem úgy loptátok be a házamba ezt a képet, akkor én igazán nem vagyok otthon, mert ez már tagadhatatlanul szentkép!

Aztán mindenkivel kezet fogott és kiballagván a kocsishoz, haza vitette magát.

Ezzel aztán véget ért a Dávid bácsi aznapi szereplése. Hanem negyed napra mégis történt vele valami.

Ugy delután négy óra lehetett, mikor a Dávid bácsi kocsija megállott az iroda előtt, és bejött hozzánk, a leveleiért. Mert a postát mindig onnet szokták széthordani.

Veszprémből jött az öreg.

Pár percig beszélgettünk bent az irodában, aztán mivel igen nagy mehetnékje volt, kikisértük a kocsishoz.

A kocsin mindenféle holmit lehetett látni, amit az öreg össze vásárolt, de különösen egy lapos fakiszni öltött a szemünkbe, mely az ülés előtt előre volt állítva.

A jegyző meg is kérdezte tőle:

— Mi van a ládában, Dávid bátyám?

Hát tudod, János öcsém, — mondá szegyenkezve a öreg, — igen föstellem azt a multkori dolgot azért, hát vettem ma én is egy képet, hogy ezentul ne mondhassa reám senki, hogy ahol Krisztus-kép függ a falon, ott én nem vagyok otthon.

Mária vigasza.

A szent család elbujdosván

A drága kisdeddél,

Ahol nyomot üldözétkől

Sötét homály rejt el,

Vad rengeteg vén fái közt

Aggódással jártak,

Szívüül sóhajtt, szemüül könnyet

Csallt a gond s a bánat.

S im a szent Szüz sóhajüül

Madárkák eredtek,

Illafözö gyöngyvirágok

Nyomán a könnyeknek.

Vidám hangtól zengő hangon

Kacagott az erdő.

Illatosán játszadozott

Lombok közt a szellő;

Enyhüül a gond, anyja ölen

Mosolygott a kisdéd

S derüül szívvel vitte a Szüz

Az égadta kincsel,

Dalos madár, szép gyöngyvirág,

Erdők kedves éke:

A bujdosó szüz Anyának

Ránk maradt emléke.

Gérgyési Ferenc.

Timár Géza karácsonya.

Viharosra fordult az idő karácsony bűjtjén. A nagy hó pelyheket apróra szaggatta a süvöltő szélvihar, és egész torlaszokat sodort össze belőle egyes utcasarkokon. A nagy kapuk meg-meg ropantak a hatalmas szél-rohamok nyomása alatt, az ablakok rezegtek, az emberek pedig behúzódtak a lakásukba és türelmesen várták a kis Jézus érkezését.

— Az Andrassy-ut egyik hatalmas bérapalotájában nyugodt eleganciával butorozott legénylakást találunk. A házi ur, Timár Géza, hosszasan harapdálja illatos havannáját, miközben indulatosan jár fel s alá. Majd lehajítja felig égett szivarját a kandallóban táncoló lángok közé, aztán pedig medvebőrös kerevetére dobja magát. Az unalom ördöge üldözi és heves kifakadásokkal illeti a bolondos időt, mely meg áttól is megfosztja, hogy rendes társaságát felkeresse. De hát ezen nem segít semmifele berzenkedés, s megadva magát sorsának, unott ásitással sikklik vissza emlékei közé. Emlékei közül pedig feltámad egy fehér ruhás angyal, és mintegy ködfelhőbe lépkedve néz rá nagy beszédes kelet szeméit el.

Timár egészen átengedi magát a látomány hatásának. A bőrű eltűnik arcáról, a bosszúság redői elsimulnak és szívét jól eső zsiibongás fogja el.

Még egészen fiatal legényke volt, midőn egy alkalommal először meglátta. Akkor még

csak olyan rövid ruhás bakfis volt, kit a szerelem szarínya még nem érintett, s ki a hölödölő szavakra gyermekes kacajjal felelt. Ámde multak a napok, évek, s a kis bimból bájos rózsza fejlődött. Az egész átalakulása Timár szeméi előtt folyt le, ki mindjobban és mindjobban belemértül azoknak az ésbontó szemeknek nézésebe s egyszer csak azt vette észre, hogy ő már maga sem a maga-é, hanem rabszolgája lett szenvedélyének, lelke átköltözött az imádothoz és állandóan nála időzik. Midőn azonban kitérta előtte érzelmeit, midőn kérte, hogy legyen az ő, edes kis felesége, akkor a lányka csukló zökögással borult az ő széles mellére és ráemelve könnyebben uszó szeméit, csak annyit felelt: — szeretem Géza, egyedül csak magát szeretem, de mégsem tehetem. Soha, de soha sem lehetek a maga-é. Másé sem. Senki-é sem. Folt van a néven melyet atyámtól örököltem, s ez hiltó gátként meredez közöttünk. Atyám sikkasztó volt, s börtönben halt meg. Láthatja hogy én nem való vagyok feleségnek.

Timáron hideg borongás futott végig. Ennek a lánynak igaza van. Mit szólna hozzá a világ, ha ő egy megbélyegzett, a társadalomtól száműzött ember nevével kapcsolná a magáéhoz? Most már az örült szerelem mellé oda csatlakozott a hideg számítás is. De midőn még mindig karjaiban érezte azt a részkető teremést, kinek testéből mint delejes áram lüktetett át az ő testébe a lány melegség, a szűzies szellem, akkor megfeledkezve magáról, megfédkezve mindenről, odahajolt a lány föléhez és eszeveszett örülléssel suttogta: — hát — hát — ha feleségem nem lehet, ha feleségem nem akar lenni, akkor legyen az én — kedvesem.

Ezen szavakra a delejes áramot lövellő szemek megállottak a bámulattól, majd a harag és megsértett nő önérzet villámai cikáztak át rajtuk; a szerelmesen ölelő karok lecsusztak vállairól, hevesen lökte el magát az önmagáról megfeledkezett ifjút és többé egy tekintetű sem méltatva, büszkén hagyta ott. Timár rögtön észre tért és a megbánás és szegény pirja borítá el arcát, de nem mert utána egy lépést sem tenni, nem mert egy egésztelő szót sem ejteni, hanem lehorgasztott fejét ment tovább.

Azután pedig hiába kereste őt. Eltűnt mint a hajnalpír, melyet felhők borítanak be. S ő most itt ül legénylakásában, magányosan, unottan, ezen a szent estén, midőn mindenütt a karácsonyfa apró lángoeskái sziporkáznak, midőn minden arón a béke, a boldogság, a megelégedés honol. Sójajtvá üzte el magát az édes emlékeket, majd inasát hívta, de az nem volt sehol. Ingerülten indult utána. Tudta hogy a házmesternél szokta az időt lopni. Utjában az egyik földszinti lakásból, a nagy üveges ajtónkon át tude kacagást hallott. És a hang megdöbentette. Olyan ismerős volt ez a hang, hogy nem állhatta meg, hogy bekukucskáljon. S kit látott! Megmondta neki szíve, mely minden vért agyába hajtott. Örültem futott el onnan. Futott a házmesterhez. Nem kérdezősködni, de hogy. Hanem egy bankjegyet adott át neki, hogy egyen rajta karácsonyfát, akárhol, akármilyen aron. Az inasának meghagyta, hogy az egész

lakást azonnal fűtse, mert vendégeket várt, ő maga pedig kabátot öltve rohant le az utcára. Nem törődött ő már a yad fergeteggel, nem a hotorlászokkal, sebteben járta be az üzleteket, hogy díszes karácsonyfát állítson ő is elveszítettnek hitt boldogsága számára. Azután fölcicomázta a karácsonyfát, siető, ideges kezekkel maga rakva fel rá mindent, maga rendezgetve a csesebecskéket, miközben azon tűnődött, nem-e lesz későn!

Inasa és a házmester tisztes távolból, hatborzongva néztek őt azon szent meggyőződéssel, hogy uruk bizonyosan megbolondult. Azután felgyujtogatta a gyertyákat és gyönyörködve nézte munkáját. Majd lement a földszintre, az előbb említett lakásba. Egy pillanatra megdöbbenve állott meg az ajtóban. Itt még szebb volt a karácsonyfát mint nála mert itt mosolygó buksi fejek és derült arcok vettek azt körül. Azután oda rohant hozzá ő hozzá, kit oly nagyon, megsértett, kit elveszítettnek hitt, százszor és százszor megsíratott. — oda vetette magát lábai elé, átkulcsolta térdét és kétségbeesett gyötrelmessel kérdezte tőle: — Margit! megbocsáthat-e nekem?

Az pedig látva az igaz szerelem megnyilatkozását a rátapadó szemekből, mosolygva simogatta meg a férfi fűrtjét és az édes meglepetés, az öröm gyöngyei hullottak szeméből. Majd egymás karjaiba omolva sírtak és kacagtak egymás föltalálásán.

Timar aztán felhívta mindnyájukat, Margitot és rokonait lakásába, hól Margit részére az ajándék tárgyak között, hogy egy kis karika gyűrű is volt, melyet boldogan engedett ujjára huzni, talán fölösleges is mondani.

Sági

Ősz a tavaszban.

Fekve a levegő tündér-lehelettel,
Ibolya s gyöngyvírág balszámmillatával;
Megremeg a bimbó édes sejtellemmel,
Tavaszi verőfény rezdül rajta által.

Orgona-bokornak illat-tengerében
Szerelmes csalógány boldogságáról mesél...
— Csak gondolatimnak sötét erdejében
Kiáltoz a kuvik és pereg a levél.

— kis —

A papucshős.

— Irta: Cseke Gyula. —

Faluzerte tudták, hogy Juhász Gergely gazduramat a Mindenható olyan áldott nyulszivel ajándékozta meg, hogy vele az ő hites felesége, a Bordás-família a szépséges gyöngye, úgy bánt el, mint a fabábuval, melyet madzagon rángatnak. Mindamellett Bordás Julist senki részéről sem érhetne gancs, mert bár a maga portáján ő volt a teljhatalmu gazda (élete párját csak segítő társként tekintette mindenben), a rossz nyelvek őt mégis elkerülték, ugys tudta mindenki, hogy Julis nem

olyan-könnyűvérű perszóna. Pedig nem egy deli legény vetette ki hálóját Julis asszonyra, aki mindössze csak három év óta volt főkötő alatt. Azonban bármint is uralta a helyzetet, az ő engedelmes gazdáját, miként nevezni szokta volt, a boroskáról se szép szóval, se fenyegetéssel leszoktatni nem tudta, pedig Julis asszony — úgy mondják — a hatás kedvéért nem egyszer vagta magát támadó helyzetbe. Ilyenkor Gergely gazda csak azt szokta mondaní:

— Hagyd el, Julis, előfordul ez más-sal is . . .

— De nem hagyom, vagot szavába Julis. Hogy is hagyjam, kend hagyja tőbe a dorbezólast, az én keserves verejtékemmel összekupogattot garasaimat egy-részeg ember se herdalja el . . .

Dacára az ilyen patáliának, Gergely gazdanak torka mégis csak mekivánta az üdvözítő italt és ha szeret tehette, nem is ment el a Mitiszik zsidó kocsmája előtti anélkül, hogy annak belső berendezését meg ne tekintse és ki ne fürkészze, hogy sentése mit rejteget magában.

Az X labu asztalnál egyszer Bekecs Márton komája segítette neki Julis asszony garasait fűcsuszáttni, amiért hálából egy jó tanácsal szolgált Gergely gazdanak.

— Te Gergely, szólott hozzá. Miért engeded azt, hogy az az asszony téged úgy orrodnál fogva vezessen, hogy papucsait hátadhoz verdesse. Nem szégyenled ember létedre, hogy a főkötő a te fejedben van és az asszony dirigál mindenki felett a házban. Az egész falu népe ujjal mutogat rád, hogy nézettek, ott megy az a hőseleki ember, aki az asszony intó szavára az ágy alá bujik . . .

— De amár nem igaz, méltatlankodék Gergely. Én még egy asszony parancsára se kerültem ágy alá.

— Nem kell azt úgy szorúl-szóra érteni, Gergely; én csak azt akarom mondani, hogy ne légy asszony, mikor férfi lehetsz. És miért nem lesz úgy minden, amint te akarsz?

— Hát nem úgy van?
— De nem ám, éppen azért vágy papucshős . . .

— Ki a papucshős?
— Te vagy!

— Én!?
— Te bizony, Gergely.
— Ammár nem igaz, Márton.

— Bár ne úgy volna igaz, legalább nem lennél az embereknek csúfjára . . .

— Ki!?
— Te!

— Én!?
— Te bizony, Gergely.
— Ammár megint nem igaz.

Gergely gazdában nem volt epe, úgy teremte az Ister-öt, hogy bosszankodni ne tudjon akkor se, ha mesterségesen szítja valaki benne a harag és indulat-pusztító tüzet. Miután Bekecs Márton látta, hogy így semmire se megy Gergelyvel más módszerhez folyamodott.

— De hát igyunk egyet, Gergely.
És itt ezaktul istentudja hányadszor, annyi azonban bizonyos, hogy tizenöt-huszedik koccintásnál tarthattak, mert Gergely szeméi már különös módon csillogtak.

— Te Gergely, szólott Bekecs Márton, majd meglátom hát, hogy ki a legény a gáton. Ott jön a Julis asszony . . .

— Hol!? Riadt fel amaz.
— No, ülj le, ne ijedj úgy meg mindjárt. Látod, hogy milyen papucshős vagy . . .

— Ki!?
— Te!
— Én!?

— Te bizony, Gergely.
— Ammár megint nem igaz.

— No majd meglátom mindjárt. Az asszony biztosan idejön érted, hogy tezed hazavezessen, de ne hagyd magad. Azt megmondom, ne hagyd magad, Gergely, nem vagy se gyerekek, se asszony, te ember vagy, aki parancsolni tud . . .
— Ugy van Márton, most igazat mondtál.

— Csak nem kell elbizakodottnak lenni. Nem azért mondtam, hogy úgy van, hanem azért mondtam ezt neked, mert úgy lehetne. Hanem hát megmondom a módját, hogyan mutasd meg az asszonynak, hogy te vagy az ur a háznál. Tégy ki magadért, hísz te erősebb vagy. Attól nem kell félted, hogy az asszony téged bántani fog. Csak egyszer légy erős, ne ijedj meg a magad árnyékától és győzni fogsz, te leszel az ur a háznál.

Bekecs Márton ekkor közelebb húzódott Juhász Gergelyhez. Hogy a kocsmáros és mások meg ne hallják, őt teendői felől bizalmasan kioktatta, hogy mire ide ér Julis asszony, tudja, mit kelljen tennie.

— Isten dltessen, Gergely, kocintott Bekecs Márton. Csak bátran, ha mondom, most mutasd meg, hogy ki a legény a talpán, nógatja Gergelyt.

— Mitiszik, hallja, őt üveg bort ide, lesz ami lesz!

A vendégölti mitsem sejtve, bár kérdő mozdulattal teljesíté Gergely parancsát és kihozta az öt liter bort. Azonban alighogy letette az asztalra, nyílik az ajtó és Julis asszony lépett be.

Hát azt az éhetlen micsodáját kendteknek . . .

Zsupsz. repül az egyik üveg tartalmával együtt Julis asszony feje mellett a falhoz. Zsupsz. repül a másik, harmadik, negyedik, ötödik. Mind valamennyi Julis asszony feje mellett röpült a falnak, annak oldalán ezer felé zúzóva, aláhullott a földre. Az asszony pedig, mint egy szobor, állott helyén rendületlenül, kezét csipőjére téve. Cipőjét bortöcsa folyta körül.

A jelekből itelve, helyzetébe tüstént beleélté magát és midőn látta, hogy az utolsó üveg is elrepült, minek folytán a zúzóá-okoza lárna elült, odalépett Gergelyhez.

— Kend naplopó, kend csapszékvirág! Nem szégyenli magát az egész világ nepe előtt? Ahelyett, hogy jóra való, törekvő ember iparkodna lenni, borpusztítóvá szegődött, egyedül epja most már az, hogy igyek, igyek a végtelenségig, míg csak szegény jóbolond felesége birja erővel és pénzzel. Hát ezt érdemlem én kendtől, amiért csekély javainkat nem akarom idegen prédára tenni, amiért az utolsó garast is félté tesztem, hogy legyen öreg napjainkban betevő falatra. Vagy talán koldusbothoz nyuljunk és vezessem

kendet házról-házra tarisznyával hátunkon? Most még nem elég, amit megivott, hanem a falhoz verdesi a felt üvegeket, gondolván, hogy tovatöbb megijeszt és elfutok, hogy kend tovatöbb dőzsöljön itt, gyönyörű-eses mákvirág komájával együtt.

Juhász Gergely és Bekecs Márton, bármily energikus ellenállásra készültek is, szőhöz jutni nem tudtak. A köröm-mabeli láрма teljesen megszűnt és mindenki a jelenet néma szemlélőjévé szegődött. Ez a némaság volt az, mely őt és amely Julis asszonyt erkölcsi diadalhoz juttatta. A két férfi szegyenkezőült helyén, mint egy célpontot téve ki magukat egy asszony támadásának. De türtek némán megadással, mint vert had, lehorgasztott fevel.

— Igen, ez az ember kendnek puszipajtásává szegődött, mutat Bekecs Mártonra, hogy pár batosát felsegitse emésztieni. Ezért azután összefogott kenddel, hogy ellenem felvegyék a harcót. Elhiszem, jó volna, fordult ismét Gergely felé, ha kend zsebetehetne minden pénzt, legalább volna mit inni neki is. Ne hallgasson kend senkire, csak éneám, akkor boldogulni fog az életben. De ha ilyen potyalesőkre hallgat, amilyen ez a kedves komája itt.

Bekecs Márton felé akart ismét fordulni, hogy újjal mutasson rá, de csak hült helye maradt ott; ő maga észrevétlenül ellillant, az ajtófélfának köszönve — kívülről.

— Látja a jó komák hogyan hagyják cserben kendet, ha bajba jut. Így bizzék csak bennük. Nem-e jobb lett volna most ezt elkerülni, néhány forintja megmaradná. Fizesse ki a bor árát és jöjjön velem ebből a fészekből.

És megfogta kezét; együtt mentek haza.

Az elveszett tavasz.

Ha elmegy a vándor madár
Lombhullató ősszel,
Néma csendben nyugszik a nap,
Néma csendben jó fel.

Csend borul rá a vidékre,
Nem csaltog az ének;
S bár még ősz van, már is érzem
Zord fagyát a télnek.

Hogyha a dér letarolta
Virágját a rétnék,
A zizegő haraszt között
Büslakodva lépek.

— Pedig majd még nyíl a virág,
Ha tavaszra fordul,
Ujra csattog a csalogány
A lombos bokorbul.

Lesz még virág, lesz madárdal,
Kikelet is — másnak,
A tavaszát már nem várom
A szép ifjúságnak.

Nem várok én új tavasznak
Himes virágára,
— Rég elmúltot kikeletnek,
Járok a nyomába.

Takács Gedeon.

Párbaj tanuk nélkül.

Írta: Kincs István.

A kérdés a legártatlanabb nagy dolog világon, ha tesszem, keeske vagy tinó kérdézik: mikor azonban egy Mihók Imre és Boncz Sándor próbálja meg azt a dolgot, ákkor még baj is lehet belőle.

— Mert hát az utmester ur a doktorral egyetemben valóságos kérdést cselekedett meg a kaszinóból hazamenet.

Szerencse, hogy sötét volt már. Az égen borús főlhök mögött maradtak a csillagok, az utcalámpások meg nem azért égnek némely városban, hogy világítsanak is. Vagyis hát Mihók bátran csinálhatta a kis doktorral a maga dolgát.

Majdnem minden pártit ujra megajtszották. A aki meg a pagát csak úgy röpködött a szájukból; közben szidták a patikust s a kis doktor, olyan méregbe jött, hogy apró lábával tipródott, mint a pulyka, mikor támadni készül. A legcifrabb pedig az volt a dologban, hogy az utmester még jobban piszkálta a hőresögös embert.

— Hallod-e Sanyi — kezdte sunyítva — azok az emberek minket kutyába se vesznek.

— Majd megmutatom én nekik — szoritotta ököre jobbik kezét a doktor.

— Megmutatod? — tüzelt Mihók odább — én ugyan nem látom azt a mutatást —

— a patikus örökre velünk veszekedik, ha szinnel jövünk, káromkodik; ha torokkal inditunk keseredettebben néz, mint a fancsali feszület s a végén mikor a játsszmat elvesztette, csak éppen hogy össze nem szamaraz bennünket.

— A gazember! — viczorította a doktor.

— Ja, könnyű azt mondani, — nevetett Mihók, — de ott benn ugy-e hallgatsz? ...

— Mit csináljak az Isten szent szerelmére? Hiszen a patikus bolond, ... vagy láttál te már okos patikust? Belekössek? A bolondtól kitelők, hogy kihi, ákkor aztán fölfújhatod, jöhetsz szekundásnak.

— Az volna még a legkisebb baj.

— Hogy amputáljak a nyakamat? Megköszönöm szépen. Tessék csak az urnak kiállani.

— De hát valamit csak kell tennünk! Így tisztára fuccs a becsületünknek. Az ördög sem fél már mi tőlünk.

— Mondok egyet, Imre — szitta a fogát a doktor — tudod mit? bizonyítsuk be, hogy mivelünk nem lehet kukuricézni.

— Tehát mégis kihivod a patikust?

— Eleven kenesőt. Hanem én ... én a mondó vagyok, hívjuk ki egymást.

— Megbolondultál, Sanyi? — rökönyödött meg Mihók Imre.

— No, no, no — terti meg a doktor bátorsága egyszerre — azt hittem, te különb legény vagy.

— Nem is felek az árnyekomtól, de hogy mi, a régi jó barátok egymást összekaszaboljuk, nagy butaság volna tőlünk.

— Híhhi, hehehe, nevetett a doktor.

— Remélem nem beszélsz komolyan?

— Pedig nincs különben. Megvérekszünk, punktum.

— Verekedjél a hátad közepével, de ne én velem — dühösködött az utmester.

— No de érts meg, lelsem — ragadta

Mihókot karoti a doktor — mi éppen azért verekszünk egymással, hogy egymásba kárt ne tegyünk. A-kaszinóban összeveszünk, barátainktól elbucszunk s azután tegyük föl hogy te-ket hűre bezárkózol odahaza.

— És aztán?

— Aztán semmi. Olyán becsületünk lesz utána mindjárt az egész város előtt, mint a harapós kutyának az utcán a gyerkőcök előtt. Reméltem, most már csak megértettel?

— Meg-meg hagyta rá — Mihók Imre a feje bubjart vakarva — hanem a mondó vagyok, csináljuk talán inkább fordítva.

— Azt galambom, nem lehet — sietett a válaszzsal a doktor.

— S ugyan miért ne lehetne? Ha igazán párbajra kerülne a dolog, az csak valószínűbb, hogy én kaszaboljak össze, Sanyi, mint hogy te nyápic ember létedre én bennem tégy kárt?

— Ki a nyápic ember? egyenesedett ki a maga kurtaságában a doktor — hallod-e filiszter, ez már sok, ezt nem tűröm, nem engedem.

— Ne te bolond, ne, próbálta Mihók a haragos embert megszelidíteni.

— Bolond? hát most már bolond is vagyok? Törzökélt az orvos — nyápic ember, bolond ember! megállj, ezért számot adsz nekem még.

Jószakát se kívánt, hanem elszaladt egyszerűen. Olyan futást cselekedett meg, mint valami megkergült autómobil.

Mihók Imre tekerte a fejét, hanem utána nem futott. Az autómobil is megállt, ha kifogy belőle a szusz s hogy a kis doktor haragja még annál a szusznál is rövidebb ideig tart, azt már betéve tudta, mint a szopós gyerek a sirást.

Pedig tisztelet becsület Mihók urnának az egyszer nagyban csalódott.

Másnap kora reggel a patikus állított be hozzá a lódoktor-kísérletében. Mihók, a hogy az inas bejelentette őket, még javában nyugtózkodott, de azért beeresztette őket.

— Hát ti már talpon vagytok, gyerekek? — fogadta két vendéget kedves humorral — szervusz, edős lökeim, mit hoztok? kell snapsz?

Nekünk nem kell snapsz — jelentette ki rettenetes komolysággal a lódoktor.

— Sokkal komolyabb járatban vagyunk — ütötte hátra Harsányi Ignác kopaszodó patikus fejét.

— Pedig kár, hogy nem isztok. Tegnap kaptam ajándékba: egyik utkaparóm égette.

— Tisztelt uram — vágta magát haptakba a lódoktor.

— Tiszteségesen viseljétek magatokat — pattant föl jókedvű kacagással Mihók Imre — különben eb ura faszekere, kidoblak beneteket.

De a lódoktor nem engedte magát megzavartatni, újból ott kezdte, hogy:

— Tisztelt uram.

A patikus nem akarta a másíknak engedni az egüs dicsőséget, mert hamarosan belevágot:

— Mi Boncz Sándor orvos urnak megbizottaiként jöttünk ide, hogy számon kérjük öntől ...

— Önözd az anygod kalapját, de ne engem. Te is megbolondultál, Náci?

— Hogy számon kérjük öntől — vágott bele a lódoktor — mi alapon merete Bóncz doktor urat nyápicnak és bolondnak nevezni?

— Semmi közötök hozzá — ugrott föl hevesen az agyból az utmester — most pedig ha el nem hordjátok azt a farizeus kepeket egyszerre, hát veletek verekszem, nem pedig Bóncz Sanyival. Itt a fegyverek — leakasztott két fringitát a falról — tetszik valakinek?

A lódoktornak semmihogyan sem tetszett, mert már az ajtóig faralt, a patikus meg éppen nem érzett valami nagy hivatást a kardforgatáshoz, mert egész alázatos hangon mondta:

— Becses engedelmből megjelentjük felünknek, hogy ön a párbajt akceptálja s a kardot választja.

— Bánóm is én. Hanem, ti is ott legyetek a doktornál, azt mondom, mert még a délelőtti folyamán az agyabugyálást rajtakok kezdjük. Sokkal tartozunk mi már nektek: kutyába se veszitek az emberfiát tarokk mellett. Most köszönhetek és mehetnek. Én addig a kardokat köszörülöm s két óra múlva a doktor lakásán találkozunk.

Mihók egészen belezöckent a kommandirozásba s szinte gusztus volt nézni, hogyan imponált az ő főlényes modorával annak a két embernek. Mennek, akarsak dróton ránkatták volna őket.

És az utmester nem tréfált. A délelőtti folyamán tényleg beállított a két kardal Bóncz Sándorhoz, mondván:

— Szervusz Sanyi.

A doktor a fringiók láttára érthető zarvarba jött: alig tudta kiböki, hogy »szervusz.«

— Azt a két gazembert keresem — folytatta Mihók Imre.

— Ki — kicsoda? melyiket?

— No hát, akiket még hajnalban hoztam kiüldtél.

— A lódoktor vidékre ment; malacárványt jelentettek ki, a patikus meg fekszik

— felüldali esusz bántja, most jövök éppen tőle.

— Tanuk nélkül vagyunk egyezővel — — indította kedélyesen Mihók Imre — most csak az a kérdés, vajjon neked tényleg olyan nagy kedved van-e verekedni?

— Nekem? — vonogatta vállát a doktor — vannak bizonyos formaságok.

— Fűtyülök a formaságokra, edes barátom — nevetett Miók Imre — elhoztam a kardokat. No most, Sanyi, rajtad a sor. Nyilatkozzál.

Hauem Sanyi csak hol jobbra, hol balra nézett és semmihogyan nem akart vagy tudott nyilatkozni:

Az-utmester hangos kacagásra gyujtott.

— Hát nem vagyunk mi kötözni való bolondok? Veszezsünk, mikor békében lehetnénk.

— De a világ! — vakarta magát a doktor — mit szól már most hozzá a világ? A gatyát felkötöttük...

— A világot lóvá tesszük, punktum. Emlékszel, Sanyi, tegnap volt valami jó eszméd, egytünk pár hétre lefeszik.

— És... és megtenné! — könnyebült meg a doktor.

— Egy feltétel alatt.

— Nos?

— Te is lefekszel. Tegyük föl, hogy egymást kaszaboltuk össze. Az a legvitézbb emberen is megeshetik.

— De a feleségem!

— Süsd meg a feleségedet. Az előtt mindent tagadsz. A minthogy én is mindent tagadok, megesküszöm, ha kell, hogy mi nem párbajoztunk. Hanem tudod a világ számára, az emberek akkor sem fogják elhinni. Te persze időközben fontszámra hoztad a kötszereket a patikából s azokból valamelyest nekem is juttatsz. A sok vatta jó lesz valamikor még bundabélésnek.

A doktor egyet gondolt, majd kezét nyujtotta Mihók Imrének, mondván:

— Nagy akasztófa szorult beléd, Imre, hanem okos ember vagy, látom.

Azzal váltak el. Mihók vitte háza a maga

szabályait s az nap a doktor is, az utmester is elzárkózott a világtól. Foghatós legyenek örködtek ajtuk előtt, hogy lélek se be, se ki. Pedig csoportosan jöttek a látogatók. A patikus, meg a lódoktor föllármázta az egész városi, helyi újság meg titkolódzva a társadalmi élet két kitünőségének párbajáról írt, mely tanuk nélkül ment végbe s melyben mindkét részről sebesülés történt. Hogy a sebesülések komolyabb természetűek, mutatja a patika forgalma: a kötszerek már jóformán teljesen elfogytak.

A kaszinóban kinog érdeklődéssel tárgyaltak a dolgot. Senki se tudott bizonyosat s mégis mindenki tudott valami utat.

— De mit titkolóznak a bolondok anynyira! — pattant jól bosszusan a patikáros.

— Bizonyosan, hogy be ne dnyizzák őket. Megléssátok. ha rá kerül a sor, még le is tagadják, hogy párbajoztak — jegyezte meg a lódoktor — tized teszek egy ellen, hogy először még karonfogva is jönnek majd a kaszinóba.

Alig ejtette ki a doktor ezeket a szavakat, nyílik az ajtó s azon Mihók Imre jött be a doktorral karján.

— No nézd a két svindlert! — szaladt ki a szó a bosszus patikáros ajkán, hanem a másik pillanatban már fölugrott, elébe futott az érkezőknek s lelkendezve kiáltotta:

— No végre valahára! Szervusz Imre! szervusz Sándor! no csakhoogy egyszer! Hol is voltunk olyan sokáig:

Tudományos dolgokkal foglalkoztunk — válaszolt Mihók Imre magasra émielt homlokka.

— Az anatómiát tanulmányoztam. No igenis — szólt a doktor.

No igenis — köhögött a patikus is, meg a lódoktor is. Összenéztek s megint köhögtek.

Hanem azért percre sem feledkeztek a két ember iránt tartozó tiszteletéről. Az a két ember úgy megnőtt a szemükben minden titkolódzások dacára, mint a nyárfa megnő husz esztendei csöndes vegetálás után. Hiába! a virtus csak minden embernek imponál.

Béres Sándor

uri és női cipész

CELLDÖMÖLK, Kossut-u., kőfaragóval szemben.

Készít a mai kor igényeinek teljesen megfelelő férfi-, női- és gyermekcipőket jó anyagból, mérsékelt áron.

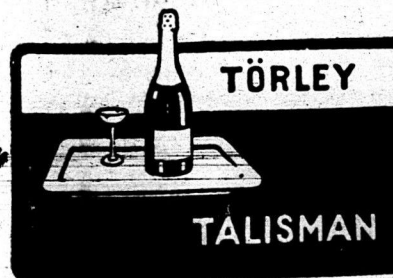
== Vadász- és lovagló-csizmákat, továbbá fájós lábakra speciál cipőket. ==

Javitások pontosan és jätányos áron azonnal eszközöltetnek. — Mindennemű cipőtisztító szerek legjätányosabb áron!

beállítási képességéről, amely a kérdésbe minden oldalról behatol, arról a nagy emberszeretetről, amely során végigmölk. — A társadalom és a némi kérdés — második huszezer példányban ma jelent meg és minden dohánytözsében és könyvkereskedésben kapható. ára a 7 éves kötetnek rendkívül olcsó: 80 fillér.

Elfelejtett fönyeremények. A Jászv-sorsjegyek 1907. november 15-iki hivatalos sorsolási jegyzéke szerint: az 1020 sor. 66 sz. sorsjegy nyert 20.000 koronát, az 1073 sor. 85 sz. sorsjegy nyert 20.000 koronát, az 4209 sor. 27 sz. sorsjegy nyert 20.000 koronát, az 5660 sor. 99 sz. sorsjegy nyert 30.000 koronát, az 6152 sor. 75 sz. sorsjegy nyert 20 koronát. Ezeket a sorsjegyeket márevelkel elézött huzták ki, de a mai napig a szerencsés nyercök nem jelentkeztek. Az illetők egyszerűen nem tudják, hogy sorsjegyüket ilyen nagy nyereleményel huzták. Nem tudják pedig azért, mert nem járatnak megbízható sorsolási lapot. Ilyenként ajánlható a Pénzügyi Hírlap, amelynek sorsolási mellékletjét a pénzügyi utmutató-t a nagymélt. m. kir. belügyminiszter mint teljesen megbízható szakközlönyt, a m. kir. pénzügyminiszter pedig mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közlönyt hivatalosan ajánlott. A lap előfizetői a januári számmal ingyen kapnak egy sorsolási naptárt, továbbá a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvet, amely sok hasznos tudnivalón kívül tartalmazza a kezdettől fogva 1907 végéig kihuzott, de kifizetés végett még be nem mutatott sorsjegyek, kötvények; záloglevelek hiteles kimutatását, ugy hogy e könyvből akáarki megláthatja, ki van-e sorsjegyje huza, vagy nincs? A Pénzügyi Hírlap előfizetési ára 5 korona, mely összeg postautalványon küldendő be a kiadóhivatalba (VII. Rákóczi út. 44.), ahol mutatványszámok is kaphatók.

Karácsony az égben. Ily címmel bájos kis karácsonyi játék jelent meg a Szent-István-Társulat kiadásában, mely kiválóan zárdák és nevelőintézetek számára készült. Poétikus képekben van benne megírva, mint viszik áldást és megbékülést a legkeményebb szívekbe is a karácsonyi gondolatok s a megkapó, drámai történetek előadásából alakult ki az égiek karácsonyi öröme. Nagy előnye a kis karácsonyi darabnak, hogy előadhatják ott is, ahol diszes kiállításra nem sokat költöhetnek. Asterrid álnév alá rejtőzött szerző sok helyütt nemes élvezetet fog szerezni e művével. Ára 12 fillér; kapható a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében Pest, IV., Kecksméti-u. 2.

Érdekes határozat-ot hozott nemrégiben Rönök község elöljárósága. — Katonáság gyakorlatozott a vidéken. A hadvezetőség leiratot küldött az említett község elöljáróságának és kérdést intézett hozzá az iránt, hogy a katonaság élelmezéséhez szükséges különféle husmennységet be lehet-e szerezni a faluban. A bíró a leirat vétele után azonnal gyűlést hívott egybe. A gyűlésen ismeretlén a leirat tartalmát, a következő határozatot ajánlotta elfogadásra: Múltán a katonaságnak huára van szükség, az a faluban kapható. — Ha marha kell, akkor itt, vagyok én; ha borjú kell, akkor a János komám, a törvénybíró; ha pedig disznó kell, akkor itt van az István sógor az esküdt; ár pedig egyszerre minden kell, akkor itt lesz az elöljáróság, az majd határozz. — Az elöljáróság hozzájárult az indítványhoz.

Szerkesztői üzenetek.

Helybeli. Beküldött munkája gondolatmenetre és tartalomra nézve megfelel; csupán stílusi és ortográfiai hibákban bővelkedik, sőt itt-ott szörendhibák is vannak benne. A novella általában jó és közzölhető, miután annak hiányai könnyen korrigálhatók. Azonban csak egy közölhetjük lapunkban, ha előttünk megnevezi magát, miután a plágium esetleges vádjait magunkat menteni akarjuk. Ha a nyilvánosság előtt ismeretlen kíván tenni inkognitóját megőrizzük.

»Arcanadár.« Verse igen, gyenge és így nem közölhető. Versekkal igen sokan alhalmoznak bennünket, de költeménnyel kevesen. T. i. a vers alatt a mű külső formáját értjük, költemény alatt pedig annak belső tartalmát, tárgyát. Az ön küdeménye igen, gyenge vers, költeménynek pedig nem költemény. Ha poeta kíván lenni, akkor igen sokat tessék olvasgatni — tanulni.

Tájékoztató.

Ingyen hirdetés előfizetőink számára.

Azon neveknél, hol helyiség megnevezve nincs celdömölki lakosok.

Almás János **fűszer-, liszt- és festék kereskedő** Dömölki-u.
Baross Imre **sütődeje** Kis-utca.
Béres Sándor **uri és női cipész** Kossuth-u.
Bokor Károly **ácsmester**, Szalay-telep.
Bödör József **hentes-üzlete és hufstüldéje**, Jánosházán.
Bors Lajos **férfiszabó**, Egyházashetye.
Czuppon Sándor **hentes**, a róm. kath. iskola épületében.
Özv. Deim Sándorné **Központi Kávéháza**, Kossuth Lajos-u.
Engelsz Ferenc **fodrász és borbély**, Vásártér-utca.
Fábián-Dezso **kovács-mester**, Pápai-u.
Gayer Gyula **fűszer-, festék- és lisztkereskedés**, Szentháromság-tér.
Gáspár Kálmán **fodrász és borbély**, Kossuth Lajos-u.
Guttman Adolf **polgári és egyenruha-szabó**, »A tulipán«-hoz, Róm. kath. fiúiskola.
Gerentsér András **uri és női cipész**, Vásártér-utca.

Günsberger Ignác **szesz- és bornagykereskedő**, Ság.
Hubert Pál **vendéglős**, Csöngé.
Herzfeld Mór **Csornai gőzmalom lisztőráktára**, Kossuth Lajos-u.
Hoffmann Miksa **épület- és tűzfakereskedő**, Sági-utca.
Horváth János **kőműves-mester**, Jánosháza, Uj-utca.
Hubert Samu **vendéglője** a »Birány«-hoz Sági-utca.
Horváth János **kovács**, Magyaréncs.
Jánosa Pál **cipész**, Ferenc József-utca.
Klein Jakab **kávés**, Uj-kávéház, Kossuth-u.
Kalff Gyula **cipész**, Erzsébet-u.
Krausz Mihály **mészáros**, Sági-u.
Kiniczky Lajos **műlakatos**, Dömölki-utca.
Király József **kömlés és építkezési vállalkozó**, Jánosháza.
Kondor József **sírkőráktára** Kossuth-utca.
Löwenstein J. és fia **divatruháza**, Szent-háromság-tér.
Landherr József **kéményseprő**, Sági-utca.
László Ferenc **vendéglős**, Celdömölki.
Mikus Kornélné **fodrász és borbély**, Kossuth Lajos-utca.
Módos József **építő**. Állandóan nagy cementraktár. Uj-telep.
Mészáros János **vendéglős**, »Griff«-szálloda Vasutal szernben.
Mór Gyula **kereskedelmi és műkertész**, Kőház-u.
Marschall Pál **vendéglős**, Győr, Teleki-utca.
Mizeri István **asztalos**, Pápai-utca.
Máté Antal **vendéglős**, »Korona«-szálloda, Kossuth Lajos-utca.
Magdics Rudolf **vendéglős** Jánosháza.
Németh Márkus **divatruha-kereskedő** Szent-háromság-tér.
Német Ferenc **kávés** Győr Erzsébet-kávéház.
Nagy András **vendéglős** »Magyar Király szálloda« Vasutal szernben.
Pátyi Jónás **bádogos** Vásár-utca.
Rosenheim Ferenc **épület- és géplakatos** Sági-utca.
Reif Dávid **cipész** Kossuth Lajos-utca. Cifraktár.

Mitől személy-vagy jelzőtóg **Pozniköcsönöri** bárhoza fordulna, kérijen **díjmentesen tájékoztatót** **Meller L. Eged** cégtől Budapest IX., Lónyay-u. 7. sz. Telefon-Interurban 46-31.

Ez év végén

50 éves pályafutását fejezi be a legjobb magyar élclap, az

„ÜSTÖKÖS“.

Ebből az alkalomból az Üstökös kiadóhivatala azt a kedvezményt nyújtja olvasóinknak (nyilvános helyiségek kivételével) hogy

1/4 évre (3 kor. helyett) 2 kor.-ért
1/2 évre (6 kor. helyett) 4 kor.-ért
1 évre (12 kor. helyett) 8 kor.-ért
rendelhetik meg az Üstököst.

Utalványcim: **„Üstökös“ Budapest.**

Az Üstökösnek állandó rejtvényrova van, Minden megfejtő — **kívétel nélkül** — értékes jutalmat kap.

Az 50 éves jubileum alkalmából megjelenő ünnepi számos minden új előfizető megkapja.

Karácsonyi vásár!

SZVOBODA KAROLYNE

:: fűszer- és csemege-kereskedésében ::

Karácsonyfák; karácsonyfadíszek, esillogó-gömbök és szalag, mindenféle élvezhető karácsonytúra való szalon- és csokoládé cukorkák, fűge, dió, alma etc. díszválasztékban jutányos árban kaphatók

Nézze úgy ahogy akarja:

Azt nem lehet elvitatni, hogy a Fay-fele Sodenor Minéral-pastillák több mint 20 év óta a nyak és a gége megfűlésének minden formájánál lényesen kitűnnek és hogy a legnehezebb katarrús gyógyítására millió és millió ember azokat épp oly lényes eredménnyel használta és használja most is. A Fay-fele valódi Sodenor egy háztartásból se hiányozzék, hogy mindig kéznél legyen. Dobozonként 1-25 K-ért mindenütt kapható. Utazóktól ovakodjunk és kerjünk állandóan Fay-fele valódi Sodenort.

Főágyrnökség Magyarország és Ausztriára:
WIEN, IV. Gr. Neugasse 27.

Könyvkötészethez

szükséges gépek és egyéb felszerelések
haláleset miatt jutányos áron

eladók.

Az üzletet saját kezelésém alatt mélyen le-
szalított árakkal tovább folytatom, miért is
kérem a t. közönség szives pártfogását.

Üzv. Zsigmond Istvánné.

Tombolaestely.

Van szerencsém tisztelt vendégeim
szives tudomására hozni, hogy folyó
hó 26-án, karácsony másnapján
hangversenynyel egybekötött

NAGY

TOMBOLAESTELYT

rendezek, melynek nyereménytárgyai
kávéházam kirakatában megtekinthetők.

Szives látogatást kér

Klein Sándor
kávész.

SCHUNDA-FÉLE

PEDÁLOS CIMBALOM

kevessé használt, szép és jó-
hangu jutányos áron eladó.

Érdelklők BOROS JÁNOS cimbal-
mosnál bővebb felvilágosítást nyer. ek.

Mindenki kap egész ingyen egy „Wagner“ Fonográfot,

ha 10 drb. aranyöntésű elsőrendű „WAG-
NER“ hengert nálam vesz. A hengernek
drb-ja 180 fill. Az összes színházak fel-
vételei. (Vig özeveg, Tavasz, Hoffman
meséi, Denevér, Cigánybáró, Gésák, Paraszt-
becsület, Faust, Carmen, Tannhäuser.) ugy-
szintén a legújabb és legszebb operák,
operettek, népdalok, nevető kuplek ci-
gány és katonazenék, szentdalok kényel-
mesen hallgathatók.

A legszebb ajándék!
Együtt kapható:

WAGNER

a „Hangszer-Király“-nál.

BUDAPEST, VIII., József-körút 15. Telefon 67-85.

Képes hangszor Árjegyzék ingyen.

Húzóharmonikákban nagy választék.

MEGNYILT

Gáspár Kálmán

hygienikus fodrász-terme CELLDÖMÖLK Uj-kávéházzal szemben.

Állandó raktár:

Roger és Gallet-féle Párizsból ibolya sítb féle illat 6-12 K-ig.

Roger és Gallet-féle finom szappanok 160-3 K-ig drbonként.

Maubert-féle (Párizs) rizspórok és cremek, különféle válogatott
illatokban drbonként 140-4 K-ig.

Maubert-féle 3 és 4 Leichner 160 és 240 K Kielhauszer-féle
abázia 2 K. Margit (Földes-féle) 120 K, rizspórok.

Kielhauszer H-féle illat mindennemű illatban 2-10 K-ig, a leg-
dusabb választéku szappanából különféle válogatott illatokban, mik külö-
nösen felemítésre méltók: Ibolya gycerin 120 K. Szelence (Flieder)
140 K. Széna (világhírű) 160 K. Speick 1 K. Tojás-olaj nagy 50 f
és gyermekszappan 50 f/- és az összes szappanféléi raktáron.

Margit-crem 1 K

Brázay-féle Calogén drbja 60 f.

Kalodent 70 f. Szalycil száviz F40 K, fogpor 40 és 80 f.

Dr. Róbert Grentil-féle uri, női és gyermek-fogkefők, melyekért jótállok,
hogy szőre soha nem hull ki. 1-2 K-ig. Per-al-viz 250 K, a haj ki-
hullását meggátolja és a fej körpárt teljesen egészén visszaállítja.

egyedül csak nálam kapható. Gáspár-féle bajuszkefők 1 és 150 K.

Tiszaujlaki Brilliantinok, bajuszpedrők, nemzeti Rujkó-féle, Jászberényi

Huba-féle kinyomó fehér és barna színben, kölni vizek, Tátrafüredi

fenyő illat, Kielhauszer-féle szoba fűstölő, női övszerek,

Francia gumir különlegességek, szigorú titoktartással.